

پیش نویس

«چهارمین برنامه ملی توسعه آمار کشور ۱۴۰۶-۱۴۰۲»
(NSDS)

با رویکرد مدرن سازی نظام آماری کشور با تاکید بر اجرای

سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی مبنا ۱۴۰۵

(جهت ارائه در کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار)

مقدمه :

برای اولین بار نظام آماری به طور مستقیم از سال ۱۳۸۳ و همزمان با تنظیم لایحه برنامه چهارم توسعه اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به متن قانون برنامه‌های توسعه کشور راه یافت و ماده ۵۶ قانون برنامه چهارم توسعه، مختص نظام آماری کشور مورد تصویب قرار گرفت و در راستای اجرای آن، تهیه و تدوین اولین برنامه ملی آمار (۱۳۸۸-۱۳۸۴) نیز در دستور کار دولت قرار گرفت. با تصویب برنامه ملی آمار در شورای عالی آمار و عملیاتی شدن احکام اجرایی برنامه مذکور، اقدامات مطلوبی در ساماندهی نظام آماری کشور صورت پذیرفت و نقش بی‌بدیل آمار با کیفیت در تهیه و ارزیابی برنامه‌های توسعه کشور آشکارتر گردید تا جایی که با همت و تلاش همه دست‌اندرکاران نظام آماری کشور و به ویژه مرکز آمار ایران، حرکت ارزشمند گذشته استمرار یافت و جایگاه نظام آماری کشور در برنامه‌های توسعه کشور مورد تثبیت قرار گرفته و بیشتر از قبل تقویت شد به گونه‌ای که محاسبه بسیاری از شاخص‌های کلان اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور از جمله شاخص‌های ارزیابی برنامه پنجم توسعه به آن سپرده شد و مرکز آمار ایران مرجع رسمی تهیه، اعلام و انتشار آمارهای رسمی در نظام آماری کشور تعیین گردید.

دومین برنامه ملی آمار (۱۳۹۰-۱۳۹۴)، پس از ابلاغ سند چشم‌انداز بیست ساله کشور است که در اجرای بند ب ماده ۵۴ قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران تهیه شد تا بسترهای لازم برای ارتقای وضعیت نظام آماری کشور در سطوح ملی و بین‌المللی را فراهم آورد. همچنین با اجرای کامل و دقیق این برنامه، انتظار می‌رفت ضمن رفع مشکلات و موانع گذشته، آمارهای مورد نیاز برنامه‌ریزان و تصمیم‌سازان کشور برای تهیه و ارزیابی برنامه‌های توسعه نیز با کیفیت مطلوب تولید شود. علی‌رغم دستیابی به برخی توفیقات و دستاوردها، بخش مهمی از اهداف اولین و دومین برنامه ملی آمار کشور به دلیل مواجهه با مشکلات ساختاری، کمبود اعتبارات و ضعف در ایجاد هماهنگی‌های لازم تحقق نیافتند.

سومین برنامه ملی آمار (۱۳۹۶-۱۴۰۰)، با رویکرد نهادسازی تحول‌بنیادین در نظام ملی آمار ایران تهیه شد. در پنجاه و هشتمین جلسه شورای عالی آمار در ۲۸ آبان‌ماه ۱۳۹۷، با تصویب سومین برنامه ملی توسعه آمار کشور (۱۳۹۶-۱۴۰۰) «تولید و انتشار آمارهای رسمی مورد نیاز ذینفعان داخلی و بین‌المللی با رعایت اصول بنیادین آمارهای رسمی و بکارگیری فناوری‌ها و روش‌های مدرن به ویژه ثبتی مبنا» به عنوان مأموریت نظام آماری کشور مصوب و «کاهش تدریجی آمارگیری‌های سنتی و جایگزینی آن با آمارهای ثبتی مبنا» به عنوان یکی از راهبردهای کلان نظام آماری تعیین گردید. از این رو، انجام روش‌های ثبتی مبنا در راستای این راهبرد کلان در دستور کار مرکز آمار ایران قرار گرفت تا به عنوان یکی از دستاوردهای نظام جامع آمارهای ثبتی، فرصتی برای بهره‌وری بیشتر از آمارهای ثبتی و فعالیت‌های پیش‌رو فراهم آورد و مقدمات دریافت مصوبه از هیئت محترم وزیران را در اجرای سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی مبنا ۱۴۰۵ فراهم شد.

با توجه به شرایط موجود کشور مرکز آمار ایران در صدد بر آمد تا با رویکرد جدید اقدام به مدرن سازی و بهبود روش‌های سرشماری‌ها و طرح‌های آماری نماید و در پی اقدامات و پیگیری‌های جدی مرکز آمار ایران، هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۹/۲/۲۴ در اجرای ماده ۱۰ احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور و در راستای نوسازی نظام آماری و با هدف افزایش سرعت، کاهش هزینه اجرا و کاهش بار پاسخگویی، با تشکیل ستاد ملی سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتي مبنا با حضور وزیرای وزارت خانه‌های مرتبط موافقت کرد و اجرای سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتي مبنا در سال ۱۴۰۵ تصویب شد (تصویب نامه هیئت وزیران با شماره‌ی ۲/۱۳۴۷/ت/۵۷۵۱۵ هـ_مورخ ۱۳۹۹/۰۳/۰۳). بستر سازی حقوقی و قانونی اخذ این تصویب نامه نیز از سال ۹۶ با ابلاغ دو بخشنامه توسط اعضای محترم هیأت دولت فراهم شده بود، لذا در جهت تقویت مشارکت همه جانبه دستگاه‌های اجرایی، در این تصویب نامه مرکز آمار ایران مکلف شده تا نسبت به تشکیل این ستاد به ریاست رئیس سازمان برنامه و بودجه و عضویت دستگاه‌های اجرایی ذیربط، اقدام و سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۴۰۵ را با رویکرد ثبتي مبنا و پس از آن در دوره‌های زمانی معین اجرایی نماید و کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی نهادهای انقلاب اسلامی و نهادهای عمومی غیردولتی مکلفند ضمن همکاری کامل با مرکز آمار ایران، هر نوع ریز داده و اطلاعات آماری مورد نیاز را در چارچوب قانون مرکز آمار ایران، بدون مطالبه در اختیار آن مرکز قرار دهند.

تدوین چهارمین برنامه ملی توسعه آمار کشور ۱۴۰۶-۱۴۰۲ با رویکرد مدرن سازی نظام آماری کشور با تاکید بر اجرای سر شماری عمومی نفوس و مسکن ثبتي مبنا ۱۴۰۵ توسط مرکز آمار ایران و با همکاری دستگاه های اجرایی، تهیه و در جلسه شماره ۶۱ شورای عالی آمار مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۳۰ تصویب شد.

در اولین گام تدوین این برنامه در شصتمین جلسه شورای عالی آمار با ده راهبرد به شرح ذیل تصویب شد:

۱. توسعه نظام جمع‌آوری داده‌ها و تولید آمارهای رسمی با تاکید بر گسترش و استفاده از ظرفیت ثبت‌های اداری دستگاه‌های اجرایی کشور و به‌کارگیری روش‌ها و منابع داده‌ای نوین
۲. اصلاح و تصویب قوانین و مقررات، تشکیلات و وظایف ارکان نظام آماری، تقویت و توسعه ظرفیت‌های منابع انسانی در حوزه آمار
۳. ایجاد یکپارچگی و تمرکز در توزیع و تخصیص اعتبارات سالیانه فعالیت‌های آماری کشور مبتنی بر مصوبات شورای عالی آمار و ستاد ملی سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتي مبنا ۱۴۰۵
۴. تامین، توسعه و استقرار زیر ساخت‌های فناوری در راستای مدرن سازی نظام آماری با تاکید بر تولید آمارهای ثبتي مبنا و ارتقای بهره‌وری
۵. استقرار نظام مدیریت کیفیت آمارهای رسمی و رعایت استانداردهای آماری
۶. نظام‌مند کردن انتشار آمارهای رسمی در سطح ملی و بین‌المللی
۷. ترویج و ارتقای سواد و فرهنگ آماری، تقویت ارتباط با ذینفعان آمار و افزایش سرمایه اجتماعی
۸. ساماندهی و توسعه استفاده از ظرفیت‌های بخش خصوصی در فعالیت‌های آماری
۹. توسعه کمی و کیفی ظرفیت‌های آموزشی و پژوهشی نظام آماری

۱۰. نظارت، پایش و ارزیابی مستمر فعالیت‌های آماری نظام آماری کشور در راستای اجرای برنامه ملی آمار در گام بعدی با تشکیل کارگروه‌های تخصصی در مرکز آمار ایران و همچنین با دستگاه‌های اجرایی و با در نظر گرفتن موضوعات کلیدی برنامه هفتم توسعه شامل ۱. ثبات اقتصادی و کنترل تورم با تأکید بر اصلاحات ساختاری بودجه، اصلاح نظام بانکی، بهبود فضای کسب و کار ۲. رشد اقتصادی عدالت محور با رویکرد ارتقاء بهره‌وری با تأکید بر انرژی، زنجیره ارزش صنایع معدنی و پتروشیمی، مسکن، اقتصاد دریامحور، اقتصاد دیجیتال، قطب‌های منطقه‌ای تولید و تجارت و ترانزیتی ۳. امنیت غذایی ۴. صندوق‌های بازده‌سنگی و تأمین اجتماعی ۵. حکمرانی یکپارچه منابع و مصارف آب، به تدوین چهارمین برنامه ملی آمار پرداخته شد.

در چهارمین برنامه ملی توسعه آمار کشور، عملکرد نظام آماری کشور طی سال‌های اجرای سومین برنامه ملی آمار ۱۳۹۶-۱۴۰۰، نقاط قوت و ضعف، و همچنین تهدیدها و فرصت‌های پیش روی آن مورد بررسی و ارزیابی دقیق قرار گرفت و چشم‌انداز و مأموریت نظام آماری و اهداف چهارمین برنامه ملی توسعه آمار کشور ۱۴۰۶-۱۴۰۲ تعیین شد و به منظور اجرایی‌شدن این راهبردها، چهارمین برنامه ملی توسعه آمار کشور در محورهای «اصلاح قوانین، مقررات و تشکیلات نظام آماری»، «تولید آمار و استقرار نظام آمارهای ثبتی مبنای»، «محاسبات ملی و شاخص‌های کلان»، «فناوری اطلاعات»، «پژوهش و آموزش آمار»، «نظارت و مدیریت کیفیت آمار» و «ترویج و اشاعه اعتماد عمومی به آمار و گسترش ارائه آمارهای ملی و بین‌المللی» با همکاری دستگاه‌های اجرایی کشور تدوین و ارائه شده است.

«چهارمین برنامه ملی توسعه آمار کشور ۱۴۰۶-۱۴۰۲»

با رویکرد مدرن سازی نظام آماری کشور با تاکید بر اجرای سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی مبنا ۱۴۰۵

ماده (۱) - تعاریف و مفاهیم

به منظور برداشت یکسان از واژه‌ها و اصطلاحات به کار رفته در چهارمین برنامه ملی توسعه آمار کشور، تعاریف و مفاهیم برخی واژه‌های کلیدی در زیر ارائه می‌شود:

نظام آماری:

در این برنامه منظور نظام ملی آمار ایران است.

برنامه ملی آمار:

در این برنامه منظور برنامه ملی توسعه آمار کشور است.

نظام ملی آمار ایران:

نظامی متشکل از دستگاه‌های اجرایی کشور با راهبری شورای عالی آمار و مرجعیت مرکز آمار ایران است که تولید، اطلاع‌رسانی و توسعه آمارهای رسمی کشور را با رعایت اصول بنیادین آمارهای رسمی و در چارچوب قوانین و مقررات کشور بر عهده دارد.

آمار رسمی:

آمار مورد نیاز تصمیم‌گیری‌های حاکمیتی کشور است که توسط دستگاه‌های اجرایی تولید و اطلاع‌رسانی می‌شود و عنوان آن در «فهرست آمارهای رسمی ایران» قرار گرفته است.

فهرست آمارهای رسمی ایران:

فهرستی است حاوی عناوین و مشخصات شناسنامه‌ای آمارهای رسمی ایران که توسط مرکز آمار ایران، تهیه و بازنگری می‌شود و به تصویب شورای عالی آمار می‌رسد.

مرجع رسمی نظام ملی آمار ایران:

نهادی حاکمیتی، بی طرف و حرفه‌ای است که به تهیه، انتشار و مستندسازی آمارهای رسمی کشور می‌پردازد. این مرجع مسئولیت یکپارچه‌سازی، ساماندهی و ظرفیت‌سازی در "نظام ملی آمار ایران" را بر عهده دارد و آمار مورد تأیید این مرجع به عنوان آمار رسمی کشور منتشر می‌شود.

دستگاه اجرایی:

همه وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، مؤسسات یا نهادهای عمومی غیردولتی، شرکت‌های دولتی و همه دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آن‌ها مستلزم ذکر و یا تصریح نام است از قبیل شرکت ملی نفت ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، بانک مرکزی، بانک‌ها و بیمه‌های دولتی، دستگاه اجرایی نامیده می‌شوند.^۱

داده:

واقعیتی است که نتیجه آن معمولاً به صورت کمی (عددی) قابل ارائه می‌باشد.

ریز داده:

اطلاعات مربوط به خصوصیات یک واحد آماری یا شیء است.

آمارگیری:

فعالیت نظام‌مند گردآوری یا دستیابی به ویژگی‌هایی از جامعه هدف در یک مقطع زمانی مشخص است که به سه روش عمده سرشماری، آمارگیری نمونه‌ای و آمارگیری ثبتی مبنا انجام می‌شود.

چارچوب آمارگیری:

فهرست، نقشه یا هر مشخصه‌ای مرتبط با "کل" جامعه آمارگیری است که برای دستیابی به واحدهای آن جامعه مورد استفاده قرار می‌گیرد.

جامعه هدف (جامعه آماری):

جامعه‌ای است که در یک آمارگیری، مطالعه و کسب اطلاعات در مورد حداقل یکی از مشخصه‌های آن، مد نظر است.

واحد آماری:

به هر یک از اعضای جامعه هدف، واحد آماری گویند.

ثبت:

مجموعه منظمی از داده‌های در سطح واحد که به نحوی سازمان‌دهی شده‌اند تا بروزرسانی امکان‌پذیر باشد. منظور از بروزرسانی، پردازش اطلاعات قابل شناسایی با هدف ایجاد، به‌هنگام‌سازی، اصلاح یا توسعه ثبت است؛ یعنی دنبال کردن هر تغییر در داده‌هایی که واحدها و ویژگی‌های آنها را توصیف می‌کند.

^۱ . ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری

ثبت آماری:

ثبتي است كه براي اهداف آماری پردازش شده و می‌تواند مبتني بر يك يا چند ثبت اداری باشد. ثبت آماری به عنوان ثبت ثانويه نیز شناخته می‌شود.

ثبت اداری:

ثبتي است كه در يك سیستم اطلاعاتی اداری کاربرد دارد. در این سیستم از داده‌ها برای تولید کالاها و خدمات در سازمان‌ها یا شرکت‌های خصوصی یا دولتي استفاده می‌شود.

آمار ثبتی‌مبنا:

آماری كه صرفا با استفاده از داده‌های ثبتی تولید می‌شود. ممكن است از داده‌های سایر منابع (آمارگیری‌های نمونه‌ای) برای جانهی، انطباق مدل‌ها با استاندارد یا ارزیابی کیفیت به طور غیرمستقیم استفاده شود.

پاسخگویان:

اشخاص حقیقی یا حقوقی هستند كه در آمارگیری‌ها، داده‌هایی درباره واحد آماری ارائه می‌دهند.

محرماتگی آماری:

محافظت از داده‌های مربوط به هر واحد آماری (كه به طور مستقیم برای مقاصد آماری یا به طور غیرمستقیم از منابع اداری جمع‌آوری می‌شوند) یا اطلاعات آماری در مقابل افشای غیرمجاز است كه مصادیق و محدوده آن بر اساس قوانین و مقررات مربوط تعیین می‌شود.

سیستم ثبت‌های آماری:

سیستمي است كه از تجميع تمامی ثبت‌های آماری با محوریت ثبت‌های پایه تشکیل شده باشد.

خدمات آماری:

تمام یا قسمتی از فعالیت‌هایی كه شامل طراحی و اجرای آمارگیری، مشاوره و كمك‌های فنی، ارائه تحلیل بر روی داده‌ها، فراداده‌ها و سایر اطلاعات آماری بوده و به منظور تولید، انتشار و توسعه آمار رسمی انجام می‌شود.

سرشماری ثبتی مبنا:

سرشماری است كه تمام داده‌های آن از ثبت‌های اداری جمع‌آوری می‌شوند.

ماده (۲) - چشم انداز و ماموریت نظام آماری

چشم انداز نظام آماری:

نظامی یکپارچه، پاسخگو، مورد اعتماد عموم مردم و متخصصان، تامین کننده آمارهای رسمی با کیفیت و پیشرو در آسیا

ماموریت نظام آماری :

تولید و انتشار آمارهای رسمی مورد نیاز ذینفعان داخلی و بین المللی با رعایت اصول بنیادین آمارهای رسمی و بکارگیری فناوری‌ها و روش‌های مدرن به ویژه ثبتی مبنا

ماده (۳) - اهداف و راهبردهای کلان نظام آماری

اهداف کلان نظام آماری

۱. یکپارچه سازی نظام آماری
۲. افزایش پاسخگویی در نظام آماری
۳. جلب اعتماد عموم مردم و متخصصان به نظام آماری
۴. ارتقاء کیفیت آمارهای رسمی تولیدی نظام آماری

راهبردهای کلان نظام آماری

۱. توسعه نظام جمع‌آوری داده‌ها و تولید آمارهای رسمی با تاکید بر گسترش و استفاده از ظرفیت ثبت‌های اداری دستگاه‌های اجرایی کشور و به‌کارگیری روش‌ها و منابع داده‌ای نوین
۲. اصلاح و تصویب قوانین و مقررات، تشکیلات و وظایف ارکان نظام آماری، تقویت و توسعه ظرفیت‌های منابع انسانی در حوزه آمار
۳. ایجاد یکپارچگی و تمرکز در توزیع و تخصیص اعتبارات سالیانه فعالیت های آماری کشور مبتنی بر مصوبات شورای عالی آمار و ستاد ملی سرشماری ثبتی مبنا
۴. تامین، توسعه و استقرار زیر ساخت‌های فناوری در راستای مدرن سازی نظام آماری با تاکید بر تولید آمارهای ثبتی مبنا و ارتقای بهره‌وری
۵. استقرار نظام مدیریت کیفیت آمارهای رسمی و رعایت استانداردهای آماری
۶. نظام‌مند کردن انتشار آمارهای رسمی در سطح ملی و بین المللی
۷. ترویج و ارتقای سواد و فرهنگ آماری، تقویت ارتباط با ذینفعان آمار و افزایش سرمایه اجتماعی
۸. ساماندهی و توسعه استفاده از ظرفیت‌های بخش خصوصی در فعالیت‌های آماری
۹. توسعه کمی و کیفی ظرفیت‌های آموزشی و پژوهشی نظام آماری
۱۰. نظارت، پایش و ارزیابی مستمر فعالیت‌های آماری نظام آماری کشور در راستای اجرای برنامه ملی آمار

محور اصلاح قوانین، مقررات و تشکیلات نظام آماری

ماده (۴) - به منظور اصلاح قوانین و مقررات مرتبط با نظام آماری، اصلاح تشکیلات و وظایف ارکان نظام آماری، تقویت و توسعه ظرفیت های منابع انسانی :

الف) مرکز آمار ایران مکلف است حداکثر تا پایان سال اول برنامه با هماهنگی کمیسیون های مرتبط در دولت و مجلس شورای اسلامی و ارائه نظرهای اصلاحی، در جهت تسهیل و تسریع تصویب لایحه آمار^۲ در مجلس شورای اسلامی اقدام نماید.

ب) مرکز آمار ایران و سازمان اداری و استخدامی کشور حداکثر پس از ۶ ماه از تصویب برنامه، ساختار سازمانی مربوط به مرکز آمار ایران را تدوین و به شورای عالی اداری پیشنهاد دهد.

ج) سازمان اداری و استخدامی کشور و مرکز آمار ایران مکلفند حداکثر تا پایان شش ماهه اول سال دوم برنامه نسبت به تهیه و پیشنهاد ساز و کار و راهکارهای مناسب جهت ساماندهی و تقویت واحدهای آماری دستگاههای اجرایی، متناسب با نقش و جایگاه آمار در نظام حکمرانی داده کشور، اقدام نمایند.

د) سازمان اداری و استخدامی با همکاری مرکز آمار ایران مکلف است تا پایان سال دوم برنامه نسبت به تدوین راهکارهای جذب و نگهداشت نیروی انسانی نظام آماری با توجه به ظرفیت های قانونی کشور اقدام و تا پایان برنامه آن را عملیاتی نماید.

تبصره: مرکز آمار ایران مکلف است پیشنهاد اختصاصی شدن مشاغل آماری دستگاههای اجرایی را به منظور تقویت و اهمیت موضوع آمار به سازمان اداری و استخدامی کشور ارائه نماید.

ه) سازمان اداری و استخدامی کشور و مرکز آمار ایران و دستگاههای اجرایی مکلفند حداکثر یکسال پس از ابلاغ برنامه، نسبت به تدوین آیین نامه «سند جامع مدیریت سرمایه انسانی نظام آماری کشور» اقدام نموده و ساز و کار تحقق آن را فراهم آورد. دستگاههای اجرایی مکلف هستند براساس «سند جامع مدیریت سرمایه انسانی نظام آماری کشور» ابلاغ شده نسبت به تقویت، نگهداشت و جذب نیروهای متخصص اقدام نمایند.

تبصره: مرکز آمار ایران مکلف است تا با همکاری سازمان اداری و استخدامی کشور بر اساس اسناد بالا دستی، تا پایان سال اول برنامه دستورالعمل ارتقای شغلی کارکنان و انتخاب مدیران واحدهای آماری دستگاههای اجرایی کشور را تدوین و تا پایان سال دوم برنامه نسبت به عملیاتی نمودن آن در کلیه دستگاههای اجرایی اقدام نماید.

^۲ . لایحه آمار کشور در احکام سومین برنامه ملی توسعه آمار کشور در نظر گرفته شد و پس از تصویب در شورای عالی آمار به دولت ارسال گردیده است.

و) پژوهشکده آمار مکلف است متناسب با اهداف و مأموریت‌های خود ظرف شش ماه پس از ابلاغ برنامه چهارم پیشنهاد اصلاح ساختار و تشکیلات سازمانی خود را پس از تایید هیات امنای پژوهشکده برای عملیاتی‌شدن به سازمان اداری و استخدامی کشور و سایر نهادهای ذی‌ربط ارایه و پیگیری نماید.

ز) مرکز آمار ایران مکلف است حداکثر یک سال پس از ابلاغ برنامه، «چارچوب تدوین نظام جامع آماری دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی» را تدوین و به تصویب شورای عالی آمار برساند. دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی مکلفند پس از ابلاغ چارچوب فوق با راهبری و نظارت مرکز آمار ایران نسبت به تدوین نظام نامه آماری دستگاه و بخش خصوصی، حداکثر ظرف مدت دو سال اقدام نمایند.

محور توسعه آمار و استقرار نظام آمارهای ثبتي مبنا

ماده (۵) - به منظور استقرار نظام جامع ثبت‌های آماری ایران (ایران استارز) و با هدف تأمین نیازهای آماری کشور و سرشماری‌ها:

الف) با هدف گسترش نظام آماری نوظهور و تولید آمارهای رسمی با روش ثبتي مبنا، مرکز آمار ایران مکلف است با ریزداده‌های دریافتی از ثبت‌های اداری دستگاه‌های اجرایی موضوع قانون مدیریت داده‌ها و اطلاعات ملی، نظام جامع ثبت‌های آماری ایران به ویژه سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتي مبنا ۱۴۰۵ را در این برنامه ارتقاء و اطلاعات مورد نیاز نظام تصمیم‌سازی کشور را فراهم نماید.

تبصره ۱: تمامی دستگاه‌های اجرایی کشور موضوع بند «الف» مکلفند بر اساس اعلام نیاز مرکز آمار ایران و تصویب کارگروه تعامل پذیری دولت الکترونیک، ریزداده‌های مرتبط با نظام جامع ثبت‌های آماری را به طور مستمر در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهند.

تبصره ۲: کارگروه تعامل‌پذیری دولت الکترونیک مکلف است نیازهای آماری و برنامه‌های عملیاتی اجرای سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتي مبنا ۱۴۰۵ را طبق اعلام دبیرخانه ستاد ملی سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتي مبنا ۱۴۰۵ و نظام آماری کشور پس از سه ماه از تصویب این برنامه و در بازه زمانی مشخص شده و به طور مستمر تأمین نماید.

ب) برای سامان‌دهی و یکپارچه‌سازی نظام تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری در حوزه کسب و کار کشور براساس نظام آماری ثبتي مبنا کسب و کار و به استناد قانون اصلاح مواد ۶۱ و ۷ اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی و ماده ۶ قانون بهبود محیط کسب و کار و تصویب اختصاص شناسه ملی به مجوزهای کسب و

کارهای کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری کارگروه ویژه اقتصاد دیجیتال دولت مکلف است بر اساس استانداردها و الزامات آماری مرکز آمار ایران در اختصاص دادن «شناسه یکتای مجوز کسب و کار» ویژگی‌های زیر را رعایت و ریز داده‌های مورد نیاز مرکز آمار ایران از مجوزهای صادر شده کسب و کارها را در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهد:

– درتمدید دوره ای شناسه یکتای مجوز تا هنگام ابطال کسب و کار، ضروری است همواره از یک شناسه یکتا استفاده شود.

– همه کسب و کارهای کشور مکلف هستند ظرف مدت یک سال در فراخوان وزارت امور اقتصادی و دارایی برای دریافت شناسه یکتا مجوز اقدام نمایند.

– وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است سازو کار لازم از تسهیلات و امکانات برای پشتوانه اجرایی عدم دریافت مجوز شناسه یکتای مجوزهای کسب و کارهای کشور را پس از یک سال از تصویب برنامه مشخص و اعلام نماید.

تبصره ۱: مرکز آمار ایران مکلف است حداکثر طی مدت شش ماه اول اجرای برنامه، استانداردها و الزامات آماری برای دریافت ریز داده‌های دریافتی مبتنی بر شناسه یکتای کسب و کار را در اختیار وزارت امور اقتصادی و دارایی قرار دهد.

تبصره ۲: سازمان امور مالیاتی، وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلفند به منظور تهیه چارچوب‌های آماری، فهرست نام و نشان کارگاه‌های کشور را با قالبی که از طرف مرکز آمار ایران اعلام می‌شود، حداکثر تا ۶ ماه پس از ابلاغ برنامه در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهند.

ج) به استناد تکلیف قانونی در تبصره ذیل ماده ۵۶ الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و همچنین به منظور ارزیابی بند ۸-۲، سیاست‌های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری در حوزه علم و فناوری و ارزیابی اهداف سند نقشه علمی کشور:

– وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است در اظهارنامه‌های مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور، هزینه‌های تحقیق و توسعه اشخاص حقیقی و حقوقی را گنجانده و ریز داده‌های آن را هر ساله در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهد.

– تمامی دانشگاه‌ها، موسسات آموزش عالی، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده‌ها و عناوین مشابه مکلفند پرسشنامه تحقیق و توسعه مرکز آمار ایران را تکمیل و اطلاعات درخواست شده را هر ساله در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهند.

تبصره: مرکز آمار ایران مکلف است بر اساس دریافت داده‌های مرتبط با فرآیند تحقیق و توسعه دستگاه‌های مرتبط، اطلاعات متغیرهای تحقیق و توسعه کشور را ارایه نماید.

د) مرکز آمار ایران مکلف است در راستای تحقق بندهای «ب» و «ت» ماده ۱ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، آمارهای مربوط به تغییرات جمعیتی و میزان باروری را هر ساله تا سطح استان و شهرستان تهیه و در اختیار ستاد ملی جمعیت قرار دهد.

تبصره: سازمان ثبت احوال کشور مکلف است آمار موالید اتباع ایرانی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است آمار موالید اتباع غیر ایرانی را بر اساس بند «د»، به صورت ماهانه و به تفکیک شهرستان محل اقامت مادر، در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهد.

ه) مرکز آمار ایران و دستگاههای اجرایی مکلفند در راستای سیاست‌های حوزه زنان و خانواده حسب نیاز معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، آمارهای رسمی مرتبط با جمعیت و خانواده را به تفکیک جنسیت و مناطق شهری و روستایی (عشایر) را تولید نمایند.

و) وزارت کشور (سازمان مدیریت بحران کشور) مکلف است با همکاری دستگاه‌های اجرایی ذیربط طراحی، استقرار نظام جامع آمار بلایای طبیعی را بر مبنای فناوری‌های نوظهور و رعایت استانداردها و قوانین مرتبط تهیه و پس از تصویب در شورای عالی آمار حداکثر تا پایان سال سوم برنامه عملیاتی نماید.

ز) سازمان حفاظت محیط زیست مکلف است با همکاری دستگاه‌های اجرایی ذیربط، طراحی و استقرار نظام جامع آمارهای محیط زیست را بر مبنای فناوری‌های نوظهور و رعایت استانداردها و قوانین مرتبط تهیه و پس از تصویب در شورای عالی آمار حداکثر تا پایان سال سوم برنامه عملیاتی نماید.

ح) وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با همکاری مرکز آمار ایران، نظام جامع آمارهای بخش کشاورزی را بر مبنای فناوری‌های نوظهور و رعایت استانداردها و قوانین مرتبط حداکثر تا پایان سال دوم برنامه ایجاد و گزارش آن را به شورای عالی آمار ارایه نماید.

ط) سازمان نقشه‌برداری کشور مکلف است نسبت به تهیه و به‌هنگام‌رسانی نقشه پایه شهرهای کشور (در سطح پارسل و بلوک) و نیز نقشه‌های پوششی کشور براساس زمانبندی ستاد ملی سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتي مبنا ۱۴۰۵ اقدام نماید و نقشه‌های تهیه شده را در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهد.

ی) وزارت راه و شهرسازی مکلف است نقشه رقومی محدوده و حریم شهرهای کشور را در فرمت Shapefile یا مشابه آن، در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهد.

ک) بنیاد مسکن انقلاب اسلامی مکلف است نسبت به تکمیل نقشه روستاهای کشور (در سطح پارسل و بلوک) اقدام نماید و نقشه روستاهای کشور را به همراه نقشه محدوده و حریم روستاها (نقشه طرحهای هادی) در فرمت shapefile یا مشابه آن در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهد.

ل) وزارت کشور مکلف است آخرین فهرست عناصر تقسیمات کشوری به همراه کد شناسایی و نقشه تقسیمات کشوری در فرمت shapefile یا متناظر آن که تمامی عناصر تقسیمات کشوری بر روی نقشه مشخص باشد و نیز محدوده طرحهای هادی شهرهای کشور را در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهد و ابهامات سطوح تقسیماتی به ویژه مرزهای استانی (روستاهای مشترک دارای مصوبه بین دو استان) را مرتفع نماید.

م) وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات (شرکت ملی پست جمهوری اسلامی ایران) مکلف است نسبت به تکمیل پایگاه ژئوکدهای پستی و پایگاه نشانی مکان محور (GNAF) اقدام نماید و ریز دادههای مربوطه را به همراه نقشههای پارسل در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهد.

ن) وزارت کشور (سازمان شهرداری ها و دهیاری ها) و شرکت ملی پست جمهوری اسلامی ایران مکلفند نسبت به نام گذاری معابر بی نام و تکمیل نام گذاری معابر و نصب پلاک آبی شهرداری ها و نیز نسبت به پلاک کوبی کدپستی (پلاک، برچسب، کد QR) تمام مکانهای شهری و روستایی کشور اقدام نمایند.

س) مرکز آمار ایران مکلف است هرساله فهرست آمارهای رسمی و شناسنامه آمارهای رسمی و انتشار نتایج آن را با همکاری دستگاههای مربوطه تهیه و به تصویب کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار برساند. متولیان تولید آمارهای رسمی مکلفند سری زمانی آمارهای ذیربط را در قالبهای کارآمد و کاربرپسند در سایت خود منتشر نموده و همچنین در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهند. این آمارها بایستی طبق تقویم انتشار از پیش اعلام شده، بر اساس تعاریف و مفاهیم استاندارد شده توسط مرکز آمار ایران و همچنین تناوب و تفکیک مصوب شده در فهرست ارائه شوند.

محور محاسبات ملی و شاخص های کلان

ماده (۶) - به منظور مقایسه پذیری و جمع پذیری اطلاعات آماری و ایجاد یکپارچگی در تولید و توسعه شاخص های کلان اقتصادی:

الف) تمامی دستگاههای اجرایی، مؤسسات، شرکتها و نهادهای دولتی و غیردولتی مکلفند ریز داده، آمار و اطلاعات مورد نیاز تهیه حسابهای ملی، منطقه ای و شاخص های قیمت، نشریات سالنامه آماری کشور و استان، شاخص های رصد برنامه های توسعه و سیاست های کلان در سطح ملی، استانی و شهرستانی و سایر نشریات

ادواری آماری را در بازه‌های زمانی مورد نظر در طول برنامه در اختیار مرکز آمار ایران و سازمان های مدیریت و برنامه ریزی استان ها قرار دهند.

تبصره ۱: وزارت راه و شهرسازی و وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلفند دستورالعمل و زیرساخت لازم جهت ثبت تمامی معاملات املاک را در سامانه املاک و مستغلات کشور فراهم نمایند و بهبود های لازم در سامانه ثبت املاک و مستغلات کشور را بر اساس استانداردهای آماری مرکز آمار ایران و در طول برنامه، اعمال نمایند.

تبصره ۲: گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است دسترسی برخط مرکز آمار ایران به داده‌های اظهارنامه‌های گمرکی در طول برنامه را فراهم نماید.

تبصره ۳: سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است دسترسی برخط مرکز آمار ایران به داده‌های اظهارنامه‌های مالیاتی در طول برنامه را فراهم نماید.

ب) تمامی دستگاه‌های اجرایی مکلفند در تهیه سالنامه آماری خود مفاد «راهنمای تهیه سالنامه آماری دستگاه‌های اجرایی» مصوب شده در شورای عالی آمار را از سال اول برنامه اجرا نمایند.

تبصره ۱: دستگاه‌های اجرایی مکلفند مغایرت های احتمالی مندرج در سالنامه، نشریات خود را با آمارهای مندرج در سالنامه آماری کشور و سالنامه های آماری استان ها مرتفع نمایند.

تبصره ۲: تمامی دستگاه‌های اجرایی مکلفند نسبت به گردآوری آمارهای بین المللی در حوزه تخصصی خود اقدام و نسبت به انتشار آن در سالنامه آماری دستگاه، با عنوان آمارهای بین الملل اقدام نمایند.

ج) دستگاه‌های اجرایی مکلفند تهیه حسابهای اقماری مرتبط با حوزه خود را در طول سال‌های برنامه، از محل منابع اعتبارات در اختیار، با رعایت دستورالعمل بین‌المللی و با همکاری و مشارکت مرکز آمار ایران تهیه نمایند.

د) به منظور حمایت و توسعه یکپارچه شبکه ملی اطلاعات، هوشمند سازی و اقتصاد دیجیتال تمامی دستگاه های اجرایی کسب و کارها، شرکتها و موسساتی که فعالیت اقتصادی و اجتماعی آنها مبتنی بر سکوهای هوشمند و فناوری های نوظهور است مکلفند تمامی داده های تولید شده را با راهبری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، ذیل نظام حکمرانی داده کشور در جهت اندازه گیری و پایش سهم زیست بوم اقتصاد دیجیتال و ارزش افزوده کل اقتصاد در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهند.

ه) وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است در خصوص سامانه جامع تجارت، دسترسی کامل به پایگاه داده‌ها و زیرسامانه های اطلاعاتی آن را برای مرکز آمار ایران برقرار نماید و همچنین در همکاری با اتاق اصناف ایران داده‌های موردنیاز از پایانه‌های فروش فروشگاه‌های زنجیره‌ای را برای محاسبات ملی و شاخص‌های قیمت بصورت برخط و مداوم (ماهانه) طبق ویژگی‌های اعلامی، در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهند.

و) معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور با به کارگیری ظرفیت دهیاری‌ها و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها در راستای جمع‌آوری اطلاعات مرتبط با محصولات بخش کشاورزی همکاری لازم را با مرکز آمار ایران داشته باشد.

ز) وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با بهره‌گیری از مروجین کشاورزی نسبت به تأمین داده‌های محصولات بخش کشاورزی و همچنین همکاری لازم برای انجام سرشماری کشاورزی ۱۴۰۳ بعمل آورد.

ح) ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز با همکاری مرکز آمار ایران نظام جامع آمارهای مرتبط با حوزه قاچاق کالا و ارز را بر مبنای فناوری‌های نوظهور و سامانه‌های موضوع مواد ۵ و ۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز حداکثر تا پایان سال سوم برنامه تدوین، تصویب و عملیاتی نماید.

ط) به منظور محاسبه موجودی سرمایه به تفکیک رشته فعالیت‌ها، تمامی دستگاه‌های دولتی، شرکت‌های دولتی و سازمان‌های تابعه، همچنین تمامی شرکت‌های بورسی، موظفند در طول سالهای برنامه (یکی از سال‌ها) اقدام به تجدید ارزیابی دارایی خود نموده و اطلاعات آن را در اختیار مرکز آمار ایران قرار دهند.

تبصره: سازمان برنامه و بودجه مکلف است در این خصوص اعتبارات لازم را در اختیار دستگاه‌ها قرار دهد.

محور فناوری اطلاعات

ماده (۷) - به منظور تأمین، توسعه و استقرار زیر ساخت‌های فناوری در راستای مدرن سازی نظام آماری

در راستای ارتقای بهره‌وری:

الف) وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات با مشارکت دستگاه‌های اجرایی مکلف است بستر لازم را به منظور امکان انتقال امن و با کیفیت داده‌ها (نظیر داده‌های حجیم^۳) مطابق با نیاز مرکز آمار ایران و بر اساس اسناد بالادستی، بر بستر شبکه ملی اطلاعات و استانداردهای مرکز ملی تبادل اطلاعات حداکثر شش ماه پس از تصویب برنامه فراهم نماید.

ب) وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است با استفاده از روش‌ها و فناوری‌های نوظهور، زیرساخت‌های لازم برای تبادل داده‌ها و ریزداده‌ها و اطلاعات آماری مورد نیاز دستگاه اجرایی مسئول تهیه آمار رسمی بر اساس اسناد بالا دستی به طور مستمر را فراهم نماید.

³ Batch File

ج) دستگاه‌های اجرایی و سایر نهادهای اشاره شده در قانون مدیریت داده‌ها و اطلاعات ملی با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف هستند تا پایان سال اول برنامه با استفاده از روش‌ها و فناوری‌های نوظهور، زیرساخت‌های امن لازم برای تبادل داده‌ها و ریزداده‌ها و اطلاعات آماری مورد نیاز مرکز آمار ایران فراهم نماید. د) مرکز آمار ایران مکلف است طی سال‌های برنامه مطابق ابلاغیه‌های مراجع امنیتی بالادستی، اقدامات لازم در حوزه امنیت اطلاعات را انجام دهد.

ه) مرکز آمار ایران مکلف است با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و نظارت شورای عالی فضای مجازی نسبت به بهنگام سازی و ارتقای بسترهای ذخیره‌سازی و مرکز داده خود اقدام نموده و با هدف‌گذاری ذخیره تمام داده‌ها و اطلاعات مرتبط با نظام جامع ثبت‌های آماری ایران به صورت سالانه اقدام نماید. و) پس از تصویب این برنامه، مرکز آمار ایران پیشنهاد عضویت در کارگروه تعامل پذیری دولت الکترونیک را به شورای عالی فضای مجازی ارائه نماید.

ز) مرکز آمار ایران مکلف است به صورت مستمر، فیلدهای اطلاعاتی مورد نیاز از ثبت‌های اداری دستگاه‌های اجرایی را به منظور استفاده در استقرار و توسعه نظام جامع ثبت‌های آماری ایران و سرشماری‌های عمومی مرکز آمار ایران نهایی و به تصویب کارگروه تعامل‌پذیری دولت الکترونیک برساند.

ح) مرکز آمار ایران مکلف است سامانه WebGIS و نرم افزارهای مورد نیاز اجرای سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی مبنا ۱۴۰۵ و نیز سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳ را در زمان مشخص شده ستاد سرشماری تهیه نماید.

محور پژوهش و آموزش آمار

ماده (۸) منظور یکپارچه‌سازی نظام برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری فعالیت‌ها و ظرفیت‌های آموزشی و پژوهشی نظام آماری و تامین نیازهای تحلیلی و پژوهشی تصمیم‌گیران و ذینفعان و گسترش تحلیل‌های کاربردی:

الف) مرکز آموزش مدیریت دولتی مکلف است با همکاری شورای راهبری پژوهش و آموزش نظام آماری کشور نسبت به سیاست‌گذاری، هدایت، نظارت و تهیه برنامه‌های آموزشی کارکنان نظام آماری کشور در حیطه آمار رسمی اقدام نموده و گزارش سالیانه آن را به شورای عالی اداری ارائه نماید.

تبصره ۱: شورای راهبری پژوهش و آموزش نظام آماری کشور مکلف است، آیین نامه‌های «جامع آموزش و توانمند سازی کارکنان دستگاه‌های اجرایی» و «ظرفیت‌سازی، مدیریت دانش و حمایت از پژوهش‌های حوزه آمار رسمی» را حد اکثر پس از یک سال پس از تصویب برنامه، تدوین و ارائه نماید.

تبصره ۲: پژوهشکده آمار مکلف است طراحی و اجرای دوره‌های آموزشی ویژه نیروی انسانی شاغل در بخش آمار کشور را متناسب با فناوری‌های نوظهور و نیازهای آمارهای رسمی کشور برگزار کند.

ب) وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مکلف است با همکاری شورای راهبری پژوهش و آموزش نظام آماری کشور نسبت به سیاست‌گذاری، هدایت و نظارت فعالیت‌های آموزشی موسسات آموزشی عالی و فعالیت‌های پژوهشی دستگاه‌های اجرایی در حیطه آمار رسمی اقدام نموده و گزارش سالیانه آن را به شورای عالی آمار ارائه نماید.

ج) شورای راهبری پژوهش و آموزش نظام آماری کشور مکلف است با همکاری سازمان اداری و استخدامی کشور نسبت به تعیین معیارهای تایید صلاحیت موسسات خصوصی در حیطه آموزش آمار رسمی اقدام نماید.

د) شورای راهبری پژوهش و آموزش نظام آماری کشور مکلف است با همکاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهور نسبت به گسترش شرکت‌های دارای تایید صلاحیت بخش خصوصی به‌ویژه شرکت‌های دانش بنیان در حیطه پژوهش آمار رسمی اقدام نماید.

ه) پژوهشکده آمار مکلف است پیش‌بینی‌های شاخص‌های کلان اقتصادی- اجتماعی آمارهای رسمی (تورم، رشد اقتصادی و شاخص‌های بازار کار و جمعیت) را با همکاری دستگاه‌های اجرایی و در صورت نیاز مراکز علمی و پژوهشی را در طول برنامه تولید و ارائه نماید. سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است اعتبارات لازم در این خصوص را در بودجه سنواتی پژوهشکده آمار پیش‌بینی نماید.

و) پژوهشکده آمار مکلف است به منظور استفاده حداکثری از ظرفیت‌های موجود و مرتبط در سازمان‌های ملی و بین‌المللی برای ارتقاء سطح فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی خود با موسسات عملی و پژوهشی سایر کشورها و نیز سازمان‌های بین‌المللی معتبر حوزه آمار رسمی، همکاری لازم را داشته باشد. این همکاری باید با رعایت قوانین و هماهنگی کامل با نهادهای ذی‌صلاح کشور صورت پذیرد.

ز) مرکز آمار ایران مکلف است با همکاری پژوهشکده آمار و دستگاه‌های اجرایی حداکثر یک سال پس از تصویب برنامه، دستورالعمل «ساماندهی و توسعه استفاده از ظرفیت‌های بخش خصوصی در انجام فعالیت‌های آماری» را تهیه و به شورای عالی آمار ارائه نماید.

ح) شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری مکلف است با پیشنهاد شورای راهبری پژوهش و آموزش نظام آماری کشور نسبت به تشکیل کمیسیون تخصصی آمار رسمی ذیل این شورا اقدام نماید.

محور مدیریت کیفیت آمار

ماده (۹) - به منظور پیاده سازی نظام مدیریت کیفیت و رعایت استانداردهای آماری و نظارت، پایش و

ارزیابی مستمر نظام آماری کشور در راستای اجرای برنامه ملی توسعه آمار کشور:

الف) مرکز آمار ایران با همکاری دستگاههای اجرایی مکلف است سالانه فهرست آمارهای رسمی ایران را بازنگری و پس از تصویب کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار ابلاغ نماید.

تبصره: مرکز آمار ایران مکلف است گزارش وضعیت تولید آمارهای مذکور در بند «الف» را سالانه تهیه و به شورای عالی آمار ارائه نماید.

ب) مرکز آمار ایران مکلف است با مشارکت دستگاههای اجرایی حداکثر ظرف مدت یک سال پس از تصویب برنامه، اولویتها و برنامه بهبود کیفیت آمارهای رسمی در راستای چارچوب مدیریت کیفیت آمارهای رسمی ایران را تدوین و برای اجرا به دستگاههای اجرایی تولید کننده آمارهای رسمی ابلاغ کند.

ج) دستگاههای اجرایی مکلفند بر اساس برنامه ابلاغ شده طبق بند «ب»، نسبت به بهبود آمارهای رسمی در راستای چارچوب مدیریت کیفیت آمارهای رسمی ایران طی سالهای برنامه اقدام نمایند.

تبصره ۱: دستگاههای اجرایی مکلفند گزارش اقدامات انجام شده و مستندات مربوطه را براساس قالب و زمانبندی ابلاغی مرکز آمار ایران به مرکز آمار ایران ارسال نمایند.

تبصره ۲: مرکز آمار ایران مکلف است اجرای برنامههای بهبود دستگاههای اجرایی را سالانه پایش نماید و گزارش آن را به شورای عالی آمار ارائه دهد.

د) مرکز آمار ایران مکلف است با مشارکت دستگاههای اجرایی، حداکثر ظرف مدت یک سال پس از تصویب برنامه، بر اساس آسیب شناسی اجرای سومین برنامه آمار کشور در حوزه کیفیت آمارهای رسمی، نسبت به بازنگری «آیین نامه کیفیت آماهای رسمی ایران» اقدام نماید.

ه) مرکز آمار ایران مکلف است با مشارکت دستگاههای اجرایی، سالانه نسبت به بازنگری یا استانداردسازی واژههای مرتبط در فهرست آمارهای رسمی و سالنامه آماری کشور اقدام نماید.

و) مرکز آمار ایران مکلف است با مشارکت دستگاههای اجرایی در طول برنامه، نسبت به شناسایی و استانداردسازی طبقه بندیها و تعاریف مورد نیاز چهار ثبت آماری پایه اقدام کند و در پایگاه های داده های خود اعمال نماید.

تبصره: مرکز آمار ایران مکلف است با مشارکت دستگاههای اجرایی نسبت به تدوین جداول تطبیقی طبقه بندیهای استاندارد مذکور در بند «و» اقدام نماید.

محور ترویج و اشاعه اعتماد عمومی به آمار و گسترش ارائه آمارهای ملی و بین المللی

ماده (۱۰) - به منظور گسترش استفاده از ظرفیت دستگاه‌های اجرایی و رسانه‌های جمعی به ویژه رسانه ملی در ترویج و ارتقای سواد و فرهنگ آماری و افزایش سرمایه اجتماعی:

الف) وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان صدا و سیما، وزارت آموزش و پرورش، سازمان تبلیغات اسلامی، وزارت علوم و تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان‌های تابعه مکلفند در طول برنامه، در حوزه‌های تخصصی خود و به منظور همکاری در تهیه و اجرای برنامه‌های فرهنگ‌سازی و ارتقای فرهنگ و سواد آماری، نسبت به انعقاد تفاهم‌نامه همکاری با مرکز آمار ایران و تهیه برنامه عملیاتی آن اقدام نمایند.

ب) کمیته افکار عمومی و فرهنگ سازی ستاد ملی سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی مبنای ۱۴۰۵ حداکثر تا ۶ ماه پس از ابلاغ برنامه (به ریاست سازمان صدا و سیما) مکلف است نسبت به تهیه طرح اطلاع رسانی سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی مبنای ۱۴۰۵، در سطح ملی اقدام نماید.

ج) مرکز آمار ایران مکلف است با همکاری تمامی دستگاه‌های اجرایی، در خصوص اجرای برنامه‌های اطلاع رسانی و تبلیغات سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی مبنای ۱۴۰۵ و سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳، بر اساس طرح تبلیغاتی که توسط مرکز آمار ایران تهیه می‌شود، در سطح ملی اقدام نمایند.

د) مرکز آمار ایران مکلف است با همکاری دستگاه‌های اجرایی، حداکثر تا ۶ ماه پس از ابلاغ برنامه، نسبت به تهیه طرح «سامان‌دهی اطلاع رسانی آمارهای بین المللی» اقدام نماید.

ه) مرکز آمار ایران مکلف است نسبت به تهیه و انجام طرح مطالعاتی «تبیین سواد آماری و راهکارهای ارتقای آن» در سال اول برنامه اقدام نماید.

و) تمامی دستگاه‌های اجرایی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها مکلفند در طول برنامه، با استفاده از انواع شیوه‌های اطلاع‌رسانی و همچنین پورتال دستگاه متبوع، نسبت به اطلاع‌رسانی جامع و موثر آمارهای رسمی حوزه مربوطه، در قالب ارائه تحلیل‌های تبیینی، گزارش‌ها، شاخص‌ها و نمودارها اقدام نمایند.

محور اعتبارات

ماده (۱۱) - به منظور ایجاد یکپارچگی و تمرکز در توزیع و تخصیص اعتبارات سالیانه طرح‌ها و فعالیت -

های آماری کشور

الف) سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است به منظور تأمین اعتبار اجرای احکام برنامه نسبت به تعیین ردیف متفرقه «اجرای احکام چهارمین برنامه ملی توسعه آمار کشور» اقدام نماید.

تبصره: مرکز آمار ایران مکلف است اعتبار مورد نیاز اجرای آن دسته از برنامه‌های عملیاتی این برنامه را که در حوزه وظایف و اولویت دستگاه‌های اجرایی نیست با همکاری دستگاه‌های اجرایی احصاء و به صورت سالانه در ردیف متفرقه بند «الف» به سازمان برنامه و بودجه کشور پیشنهاد نماید.

ب) سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است بر اساس مصوبات ستاد ملی سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی مبنا ۱۴۰۵ و ستاد ملی سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳ نسبت به تقویت و ترمیم اعتبارات ردیف متفرقه ساماندهی آمارهای ثبتی دستگاه‌های اجرایی اقدام نماید.

تبصره: اعتبارات این ردیف به پیشنهاد دبیرخانه‌های ستاد ملی سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی مبنا ۱۴۰۵ و ستاد سرشماری عمومی کشاورزی ۱۴۰۳ و تایید سازمان برنامه و بودجه کشور (کمیت اعتبارات ستاد سرشماری عمومی نفوس و مسکن ثبتی مبنا ۱۴۰۵) اختصاص یافته و سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است بر اساس گزارش مرکز آمار ایران نسبت به تخصیص سالانه اعتبارات مزبور به دستگاه‌های مربوطه اقدام نماید.

ج) سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است براساس گزارش‌های ارسالی مرکز آمار ایران در خصوص کسر و عدم تخصیص بودجه جاری سالانه دستگاه‌های اجرایی حداکثر تا سقف ۴ درصد، اقدام لازم به عمل آورد.

سایر

الف) مرکز آمار ایران مکلف است رصد و ارزیابی پیشرفت عملکرد این برنامه را در قالب گزارش‌های شش ماهه به شورای عالی آمار ارائه نماید.

تبصره: مرکز آمار ایران مکلف است «کارگروه رصد و ارزیابی نظام آماری کشور» را با عضویت دستگاه‌های اجرایی تشکیل دهد. این کارگروه موظف است بر اساس گزارش‌های عملکرد برنامه، تهیه شده توسط مرکز آمار ایران، آسیب‌ها و چالش‌های نظام آماری را شناسایی نموده و راهکار و برنامه عملیاتی در جهت کاهش یا رفع موانع را به شورای عالی آمار ارائه دهد.